

FIGYELŐ

Válogatott bibliográfia az
2000. június–október
közötti időszak zsidó vonatkozású irodalmából, sajtójából

BÍRÓ GÁBOR MUSTRÁJA

Ezt a munkát az Andrew and Pearl Rosenfeld Research Project on the History of the Jews in Hungary and the Habsburg Empire, Hebrew University, Jerusalem támogatta.

A válogatás a MAHÍR-OBSERVER Médiafigyelő szolgálat sajtófigyelésének felhasználásával készült.

1.

TEMETŐ, ZSINAGÓGA, KÖRHÁZ, SZOCIÁLIS OTTHON

Zenei központ Kunszenten. In: Jászkun Krónika, 2000. máj. 25.

Régi szépségében. Megújult az egerszegi hangverseny- és kiállító terem. In: Zalai Hírlap, 2000. máj. 26.

A váci csodarabbi sírja ma is zarándokhely. In: Váci Napló, 2000. máj. 30.

Zsidó sírok megrongálása – Moszkvában. In: Kisalföld, 2000. jún. 7.

Sírgyalázó németek. In: Blikk, 2000. jún. 11.

Átadják a zsinagógát – Kunszentmárton. In: Jászkun Krónika, 2000. jún. 21.

Új zsinagóga Drezdában. In: Blikk, 2000. jún. 24.

Dunaszerdahelyi sírrongálás. In: Népszava, 2000. jún. 27.

LUKÁCS Caba
Három lista Bukarest számára. In: Magyar Nemzet, 2000. jún. 29.

Egy hang a telefonba. Ünnepség a rendbe hozott vecsési zsidó temetőben. In: Népszabadság, 2000. júl. 7.

Kulturális központ a zsinagógában. In: Déli Hírlap, 2000. júl. 13.

Új imaházat épített a sátoraljaújhelyi Kazinczy utcai zsidó temető mellett a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége. In: Helyi Krónika, 2000. júl.

Kiállítóterem a zsinagógában. In: Kelet-Magyarország, 2000. júl. 27.

Megszűnhet egy szociális otthon. In: Dunántúli Napló, 2000. aug. 9.

Megújul az egri Kis-zsinagóga. In: Komárom Esztergom Megyei Hírlap, 2000. aug. 7.

Ősszel: orgonaavatás. Felújítások a zsinagógában. In: Délmagyarország, 2000. aug. 8.

A pécsi műemlék zsidó templom felújításáról. In: Dunántúli Napló, 2000. aug. 10.

Megmenthető a zsinagóga. In: Váci Napló, 2000. aug. 25.

Felújítják a debreceni zsinagógát. In: Népszabadság, 2000. aug. 31.

NIMMERFROH Ferenc
Nyugtalanok az idősök. In: Dunántúli Napló, 2000. szept. 1.

A zsinagóga megszenteltelenítése. In: 24 Óra, 2000. szeptember 4.

Sírrongálók a vasvári zsidótemetőben. In: Magyar Hírlap, 2000. szept. 6.

Sírokat rongáltak meg a vasvári zsidótemetőben. In: Fejér Megyei Hírlap, 2000. szeptember 6.

Sírokat borítottak fel. Kazincbarcika. In: Észak-Magyarország, 2000. szept. 7.

KISS S Tanás
Symbolic synagogue to go on the block. In: The Budapest Sun, 2000. szept. 7–13.

2.

KÁRPÓTLÁS, SVÁJCI ALVÓ SZÁMLÁK

A kormány képviseli a jogosultakat. In: Népszava, 2000. máj. 16.

Folyik a vita a kárpótlásról. In: Népszava, 2000. máj. 17.

KOZÁK Dániel
Kései osztrák kárpótlás. In: Világgazdaság, 2000. máj. 18.

SZÁSZ Júlia
Bécs „megbékélési alapot” hoz létre. In: Népszabadság, 2000. máj. 18.

Példás kárpótlás. In: Magyar Nemzet, 2000. máj. 18.

JÁRAI Judit
Svájc tanakodik és megújodni készül. In: Magyar Nemzet, 2000. máj. 20.

Náci titkok után kutatnak a Toplitz-tóban. In: mai nap, 2000. jún. 5.

Indulhat a német kárpótlás. In: Világgazdaság, 2000. jún. 14.

A Toplitz-tó kincsei. In: Zalai Hírlap, 2000. jún. 17.

Tájékoztató a Magyar Zsidó Örökség Közalapítvány 1999-es pénzügyi évben folytatott gazdasági tevékenységéről. In: Magyar Nemzet, 2000. jún. 27.

A gyogyepedagógiai főiskola elköltözik. In: Metró, 2000. júl. 12.

Bécs gyors zsidókárpótlást ígér. In: Népszabadság, 2000. júl. 18.

Fischer: Történelmi egyezség. In: Népszabadság, 2000. júl. 18.
Már idén megkezdődhet a német kárpótlás kifizetése. In: Népszava, 2000. júl. 18.

Úton a kártalanítás. In: Magyar Nemzet, 2000. júl. 18.

Követelik az elvett vagyont. A zsidó Világkongresszus kampányt indít Oroszország ellen. In: Világgazdaság, 2000. júl. 20.

Zsidó követelés. In: Délmagyarország, 2000. júl. 21.

Visszaadják a zsidó vagyont. In: Magyar Hírlap, 2000. jún. 24.

Négyezren számítanak pénzre. In: Magyar Hírlap, 2000. júl. 26.

Lassítják az osztrákok a zsidók kárpótlását. In: Blikk, 2000. júl. 30.

Bécsi belügyi baki. In: Vasárnapi Hírek, 2000. júl. 30.

GÜNDISCH Mónika
Kárpótlás kényszermunkáért. In: Vasárnapi Hírek, 2000. júl. 30.

Diszkriminatívnek tartják az életjáradékrendszert. In: Magyar Nemzet, 2000. aug. 1.

Osztrák kárpótlás: ami késik, az múlik? In: Világgazdaság, 2000. aug. 3.

A holland tőzsde bocsánatot kért a zsidóktól. In: Magyar Hírlap, 2000. aug. 4.

Életbe lépett a svájci kárpótlás. In: Népszabadság, 2000. aug. 5.

Az idén elkezdik a jóvátételi kifizetéseket az osztrákok. In: Világgazdaság, 2000. aug. 11.

A Nestlé fizet a holokausztért. In: Blikk, 2000. aug. 29.

Kétmillió forintot kaphatnak a túlélők. Megkezdtek a volt magyar kényszermunkások kárpótlását. In: Magyar Hírlap, 2000. szept. 2.

Várják a kárpótlási igényeket. Azok jelentkezésére számítanak, akik a náciizmus alatt kényszermunkásként dolgoztak. In: Népszava, 2000. szept. 2.

Újabb német kárpótlás. In: Népszabadság, 2000. szept. 2.

Új német kárpótlási törvény. In: Der Neue Pester Lloyd, 2000. szept. 6.

3.

ANTISZEMITIZMUSRÓL, RASSZIZMUSRÓL, ELŐÍTÉLTEKRŐL

VÁSÁRHELYI Mária
Kinek a szegyéne? In: Élet és Irodalom, 2000. ápr. 7.

ACZÉL Endre
Köszönőlevelek zsidózás. In: Népszabadság, 2000. máj. 15.

„Eichmann vajon mindannyiunkban benne van? In: Élet és Irodalom, 2000. máj. 19.

Piros horogkeresztet mázoltak két középületre. In: Metro, 2000. máj. 31.

Visszavont rendőrségi határozat. In: Népszabadság, 2000. jún. 1.

Zsidó gyerekeket bántalmaztak Budapesten. In: Világgazdaság, 2000. jún. 2.

Zsidó diákokra támadtak. In: Népszabadság, 2000. jún. 2.

CZENE Gábor
Határozottabb fellépést a szélsőségek ellen. In: Népszabadság, 2000. jún. 6.

Garázdaság vagy kisebbség elleni erőszak. In: Népszabadság, 2000. jún. 9.

MURÁNYI Gábor
Mindegy, csak harc legyen. In: HVG, 2000. jún. 10.

GÜNDISCH Mónika
A fajgyűlölet ellen. In: Vasárnapi Hírek, 2000. jún. 11.

Kísért a múlt. In: Népszabadság, 2000. jún. 13.

NEUMANN Ottó
Vissza a kőkorszakba. In: Magyar Hírlap, 2000. jún. 13.

GERÉBY György–RUGÁSI Gyula
A csodálatos bizonyítás. In: Élet és Irodalom, 2000. jún. 16.

VAJTA Zoltán
Szónoklatot elemeznek a szabad demokraták. In: Magyar Hírlap, 2000. jún. 16.

ACZÉL Endre
Közzszolgálati zsidózás (II.). In: Népszabadság, 2000. jún. 16.

Fellépést sürgetnek a rasszizmus ellen. Európai Bizottság a Rasszizmus és Intolerancia Ellen országjelentése. In: Magyar Hírlap, 2000. jún. 21.

AVAR János
Az olaj, tőke. In: Népszava, 2000. jún. 22.

Film a romák deportálásáról. In: Magyar Nemzet, 2000. jún. 24.

Több országot is elmarasztaltak. Az Európa Tanács fajgyűlölet elleni bizottságának jelentése. In: Metró, 2000. jún. 28.

VAJTA Zoltán
Alpári vita a közgyűlésben. In: Magyar Hírlap, 2000. jún. 30.

UNGVÁRI Tamás
Élmény, tapasztalat, ideológia. Hétköznapi és tudatos antiszemizmus. In: Mozgó Világ, 2000/7.

VAJTA Zoltán
Kóstoló. In: Magyar Hírlap, 2000. júl. 1.

POPPER Péter
Magunknak írom. In: HVG, 2000. júl. 1.

Horogkereszték zsidó emlékművön. In: Magyar Hírlap, 2000. júl. 4.

„Antiszemita, de nem uszító”. Ismét kiadták vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály könyvét. In: Népszabadság, 2000. júl. 5.

A MEASZ tiltakozik. In: Népszabadság, 2000. júl. 7.

Elítélt neonácik. In: Mai Nap, 2000. júl. 14.

NYERGES András
Antiszemiták, tőkesüllyal. In: Magyar Hírlap, 2000. júl. 15.

Terjed a fajüldözés. A Teremtő Világegyháza az USA-ban. In: 24 óra, 2000. júl. 18.

Cigány holokauszt. In: Magyar Nemzet, 2000. júl. 27.

LOVAS István
Limes. In: Magyar Nemzet, 2000. júl. 28.

Ki terjeszti az antiszemizmust? In: Magyar Nemzet, 2000. júl. 29.

DUNAI Péter
Neonáci bomba Düsseldorfban? In: Népszabadság, 2000. júl. 29.

Német egyeztetés a szélsőjobb ellen. In: Világgazdaság, 2000. aug. 2.

GEREBEN Ágnes
Antiszemitizmus a szovjet irodalmi életben. In: Élet és Irodalom, 2000. aug. 4.

GEREBEN Ágnes
Antiszemita gazdasági perek a Szovjetunióban. In: Népszava, 2000. aug. 5.

Panaszt emelnek a lett zsidók. In: Népszava, 2000. aug. 5.

SZŐCS László
Nyugaton erősödik az ideggyűlölet. In: Népszabadság, 2000. aug. 7.

Tüntetések a neonáci erőszak ellen. In: Népszabadság, 2000. aug. 7.

Németország: Erőteljes antifasiszta fellépés. In: Magyar Narancs, 2000. aug. 10.

UNGVÁRY Rudolf
Amíg nem késő. In: Élet és Irodalom, 2000. aug. 11.

MOGYORÓSI Géza
Nyakkendős felbujtók – Szélsőjobbos terrorhullám. In: HETEK, 2000. aug. 12.

Márkamilliók a rasszizmus ellen. In: Népszabadság, 2000. aug. 17.

Kilépőjegy a demokráciából. In: 168 óra, 2000. aug. 17.

Ébredő németek. Kampány a szélsőjobb ellen. In: HVG, 2000. aug. 19.

Koltay cáfolt, a Danubius tanúkat állít. In: Népszabadság, 2000. aug. 23.

Mit akartok szögesdrótot? In: Sport plusz, 2000. aug. 26.

Rasszista tankönyv: A konkurrenca akciója. In: Magyar Narancs, 2000. szept. 7.

4. KIREKESZTŐK

BENCSIK András
Végtelen forradalom. In: 1999. okt. 28.

SZÉKELY KECSKÉS János
Az SZDSZ mindenkit madárnak néznek. In: Demokrata, 1999. dec. 10.

CSURKA István
Magyar szemmel. In: Magyar Fórum, 2000. jan. 27.

CSURKA István
Magyar szemmel. In: Magyar Fórum, 2000. máj. 20.

CSURKA István
Magyar szemmel. In: Magyar Fórum, 2000. máj. 25.

CSURKA István
Magyar szemmel. In: Magyar Fórum, 2000. júl. 20.

CSURKA István
Magyar szemmel. In: Magyar Fórum, 2000. júl. 27.

MURÁNYI László
Igazság és piros pomádé. In: Havi Magyar Fórum, 2000. aug.

HERING József
Terjeszkedő Izrael Budapesten. In: Magyar Fórum, 2000. aug. 1.

SZAKÁCS Gábor
Az internacionalizmus szigete. In: Magyar Fórum, 2000. aug. 17.

HERING József
Jeruzsálemből jön a pénz a cigányoknak. In: Magyar Fórum, 2000. aug. 17.

Német nácik Ausztriában szervezkednek. In: Magyar Hírlap, 2000. aug. 25.

5. HAIDER
Bűnhődik az egyszerű osztrák is. In: Népszava, 2000. jún. 9.

Haider-veszély. Akiket a gyűlölet köt össze. In: Mai Nap, 2000. júl. 11.

Kishon Haiderről. In: Magyar Narancs, 2000. szept. 7.

6. TÖRTÉNELEM, VISSZAEMLEKEZÉS

GALLÓ Béla
Századunk fekete könyve. In: 168 óra, 2000. máj. 18.

MINK András
Az ingovány határa. In: Népszabadság, 2000. máj. 18.

KÁDÁR Gábor–VÁGI Zoltán
A magyar holokauszt sajátos vonásai. In: História, XXII. évf. 3. szám.

Születés a gettóban. Győri gyermekmártírok. In: Népszabadság, 2000. máj. 30.

SINKA Erzsébet
Tábori posta 202/56. In: Holmi, 2000. június.

EMBER Mária
Küzdelem a vidék zsidóságáért. In: Népszava, 2000. jún. 3.

Szita Szabolcs listái. Ismeretlen dokumentumok második világháborús magyar áldozatokról. In: Népszabadság, 2000. jún. 7.

POGONYI Lajos
Szabó Dezső, az ellentmondásos alkotó. In: Népszabadság, 2000. jún. 21.

A szandzsák 1546. évi összeírása. In: Népszabadság, 2000. júl. 3.

Miért hallgatott a holokausztról XII. Pius? In: Népszabadság, 2000. júl. 3.

GEREBEN Ágnes
A szovjet zsidóper előkészületei. In: Magyar Nemzet, 2000. júl. 15.

Randolph R. BRAHAM

Jaack van Harten különös története. In: Népszabadság, 2000. júl. 28.

Tudtak a deportálásról. Az USA nem segítette megakadályozni a holokausztot. In: 24 óra, 2000. júl. 31.

A megváltás titka. In: Reader's Digest Válogatás, 2000/8.

LIETH Norbert

Maranatha-kor és cionizmus. In: Éjféli Kiállítás, 2000/8

UNGVÁRY Krisztián

Nolte és az el nem múlt múlt. In: Népszabadság, 2000. aug. 3.

SZ. BÍRÓ Zoltán

A nagyorosz antiszemitizmus. In: Népszabadság, 2000. aug. 4.

Tizennégy évesen Dachauban. Egy roma holokauszt-túlélő emlékezik. In: Déli Hírlap, 2000. aug. 9.

NEHÉZ-POSONY István

Jogtörténeti tanulmány a zsidókérdésről. In: Élet és Irodalom, 2000. aug. 11.

Tomas SNIÉGON

Szökés Auschwitzból. In: 168 óra, 2000. aug. 31.

STARK Tamás

„Végző megoldások” háború előtt, alatt és után. Belbiztonsági cél, fajelmélet, kollektív büntetés – kéttucatnyi nép kálváriája. In: Magyar Nemzet, 2000. szept. 2.

KÁDÁR Gábor–VÁGI Zoltán

Hullarablás. In: Népszabadság, 2000. szept. 2.

Lucy S. DAWIDOWICZ (ford. STÖCKL Judit)

Fekete lyuk a történelemben. In: Népszava, 2000. szept. 9.

7.

MŰKINCS

Hallgatni arany. Kenneth D. Alford a háború után eltűnt kincsekről

P. SZABÓ Ernő

Folytatódik a per a remekművekről. In: Magyar Nemzet, 2000. jún. 2.

Búvárok keresik a Wehrmacht kincseit. In: Blikk, 2000. aug. 8.

Elsüllyedt zsidó kincsek nyomában. In: Komárom-Esztergom Megyei Hírlap, 2000. aug. 15.

Már tizenegy festmény illeti a Herzog-gyűjteményt. In: Magyar Hírlap, 2000. szept. 7.

8.

MEGEMLEKEZÉS, DÍJ

Zarándoklat Auschwitzba. In: Pápai Hírlap, 2000. jún. 6.

II. Erzsébet királynő nyitotta meg a londoni holokausztkiállítását. In: Blikk, 2000. jún. 8.

Emlékezés az áldozatokra. In: Kelet-Magyarország, 2000. jún. 13.

A deportálásra emlékeznek Tatabányán. In: Komárom-Esztergom Megyei Hírlap, 2000. jún. 16.

A holocaust váci és környékbeli áldozataira emlékeznek. In: Váci Napló, 2000. jún. 16.

Goldziher Ignác emlékére. In: Fejér-Megyei Hírlap, 2000. jún. 17.

Emlékezés a holokauszt áldozataira. In: Népszabadság, 2000. jún. 19.

Főhajtás az áldozatok előtt. In: Zalai Hírlap, 2000. jún. 19.

PANEK Sándor

Holokausztmentő. In: Délmagyarország, 2000. jún. 22.

A holokauszt áldozataira gyászistentiszteleten emlékeztek. In: Hírhozó, 2000. jún. 22.

Az elhurcoltakra emlékeznek. In: Napló, 2000. jún. 22.

Gyászmegemlékezés Szombathelyen. In: Vas Népe, 2000. jún. 24.

Kegyelettel megőrizni (?). Emlék hely kialakítását tervezik a lenti zsidótemető helyén. In: Zalai Hírlap, 2000. júl. 1.

Holokauszt-megemlékezések országsszerte. In: Magyar Hírlap, 2000. júl. 3.

Mártírookra emlékeztek. In: Dunántúli Napló, 2000. júl. 6.

Holocaust-élmű Hévízen. In: Keszthely és Vidéke, 2000. júl. 6.

Tagadnak, de nem felejteneik. In: Hajdú-Bihari Napló, 2000. júl. 10.

Emlékezés: a cigányholokauszt. In: Népszabadság, 2000. júl. 27.

Az áldozat megtisztelése. In: Anarodrom, X. évfolyam, 8. szám.

Wallenberg születésnapján. In: Népszabadság, 2000. aug. 3.

A budapesti szellemiséget mocskolta be a holokauszt. In: Népszava, 2000. aug. 3.

NAGY Ramóna

Szeptembertől kötelező a megemlékezés. Miniszteri döntés a holokauszt és a kommunizmus üldözötteinek emléknapjáról. In: Kisalföld, 2000. aug. 9.

Holokauszt-émléknep Szlovákiában. In: Világgazdaság, 2000. aug. 10.

Edith, Auschwitz vértanúja. In: Napló, 2000. aug. 11.

Fél évszázados találkozó. In: Népszava, 2000. aug. 30.

Démény Pálra emlékeztek. In: Népszava, 2000. aug. 30.

Démény Pál-émlékermek. In: Népszabadság, 2000. aug. 30.

Emlékjelvényt tűztek ki a résztvevők. In: Metro, 2000. szept. 4.

Túlélők találkozója. In: Magyar Nemzet, 2000. szept. 4.

Emléktáblát avattak. In: Blikk, 2000. szept. 4.

A Holokauszt túlélőinek találkozója a Wallenberg emlékparkban. In: Népszabadság, 2000. szept. 4.

Egyetűkre emlékeznek. In: Vasárnapi Hírek, 2000. szept. 10.

9.

TÁRSADALOM, ASSZIMILÁCIÓ, HAGYOMÁNY

KOZMA István

A névmagyarosítások története. In: História, 2000. XXII. évfolyam 5–6. szám.

„Zsidóság nélkül nincs magyarság”. In: Hajdú-Bihari Napló, 2000. máj. 27.

Izraeli ünnep. In: Elite, 2000/8.

PÁL Beáta

Café house' school where all welcome. Lauder foundation allows cosmopolitan Jewish culture to flourish. In: Budapest Sun, 2000. aug. 10–16.

Megalakult a Hósana. Jánoshalmi Zsidók Egyesülete. In: Felső-Bácska, 2000. aug. 18.

A szimbioziz páholya. Megalakult a zsidó szellemi páholy. In: Magyar Hírlap, 2000. aug. 28.

Millenniumi istentisztelet a Dohányban. In: Új élet, 2000. szept. 1.

BESZEDICS

Zsidó egyesület Jánoshalmán. In: Magyar Nemzet, 2000. szept. 1.

CZENE Gábor

A történelmi egyházaké a legtöbb adóforint. In: Népszabadság, 2000. szept. 11.

10.

VÉLEMÉNYEK, VITÁK

NYERGES András

Egy másik magyar történet. In: Magyar Hírlap, 2000. máj. 20.

NYERGES András

A tolerancia lassú malmai. In: Magyar Hírlap, 2000. máj. 27.

NÁDOR István

A „keresztény és nemzeti” nem zsidóellenes. In: Kapu, 2000/6–7.

SÁNDOR Iván

Szavak a csendből – a demokrácia fogyatékos magyar változata. In: Élet és Irodalom, 2000. jún. 2.

KRAJCSÁR Gyula

A mocsár dala. In: Népszabadság, 2000. jún. 2.

MIHANCSIK Zsófia

Európai nyilvánosságok. In: Népszava, 2000. jún. 2.

HALÁSZ Anna

Egy régi püncösd, egy ifjú püspök. In: Népszabadság, 2000. jún. 9.

Gyermekek találkozója a pusztulással. In: Új élet, 2000. jún. 15.

SZÁSZ István

Mindennapi zsidóságaink. In: Népszava, 2000. jún. 21.

CYÖRGY Péter

Gyűlölet. In: Élet és Irodalom, 2000. jún. 23.

Élet. In: Élet és Irodalom, 2000. jún. 23.

TILLMANN József Attila
Az idők jelei. In: Népszabadság, 2000. júl. 1.

TAMÁS Gáspár Miklós
Rövid kivezetés a magyar politikából. In: Élet és Irodalom, 2000. júl. 7.

MÉSZÁROS Tamás
Uszítani csak megfontoltan. In: Népszava, 2000. júl. 8.

LANG Magda
Milyen nyelven beszélnek? In: Magyar Hírlap, 2000. júl. 10.

UNGVÁRI Tamás
Albérletek. In: Népszabadság, 2000. júl. 13.

TÓKÉCZKI László
Kinek van szüksége műbalhékra? In: Magyar Nemzet, 2000. júl. 14.

NYERGES András
„Zsidókérdés” In: 168 óra, 2000. júl. 20.

VÁRKONYI Tibor
Fantomébresztő. In: Magyar Hírlap, 2000. júl. 24.

MOLNÁR Miklós
Véres tények könyve. In: Népszabadság, 2000. júl. 28.

MINK András
David Irving kalandjai 1956-tal. In: Beszélő, 2000. július–augusztus.

D. D. GUTTENPLAN
A holokauszt pere. In: Beszélő, 2000. július–augusztus.

„holokauszttagadó, antiszemita, Hitler-apologeta”. Dokumentumok David Irving peréből. In: Beszélő, 2000. július–augusztus.

GÖLNICZY György
Országomat egy fővárosért. In: Magyar Nemzet, 2000. aug. 2.

Körkép Camp David után. In: Vasárnapi Hírek, 2000. aug. 6.

TAMÁS Gáspár Miklós
Amnézia, német ürügyek. In: Magyar Hírlap, 2000. aug. 10.

SCHWARCZ Sándor
A cigányok halála. In: Magyar Hírlap, 2000. aug. 22.

HARMAI Gábor
A kölcsönös botrány. In: Igen, 2000. szeptember.

REMÉNYI GYENES István
Egy történelmi korszak kellő ismerete. In: Élet és Irodalom, 2000. szept. 1.

PALLAGI Ferenc
Tízezer perc. In: Blikk, 2000. szept. 3.

Lakatos Pál szupersztár. In: 168 óra, 2000. szept. 7.

KEPECS Ferenc
Elszalasztott esélyek. In: Népszava, 2000. szept. 9.

PELLE János
Konzervatív esélyek. Zsidó identitás és politikai világnézet. In: Magyar Nemzet, 2000. szept. 9.

Eva HOFFMAN
A pokol alkalmazásai. Peter Novick: A holokauszt amerikában című könyvéről.

11. ZSIDÓ–KERESZTÉNY PÁRBESZÉD

DR. RÉMI HOECKMAN
A jó és a rossz Auschwitz után a pápai tanításokban. In: Egyházfórum, 2000/1.

Mit jelent az egyház bűnbánata? In: Vas Népe, 2000. ápr. 8.

Rendhagyó kitüntetés. In: Magyar Nemzet, 2000. jún. 19.

SZÁNTÓ T. Gábor
Senkiföldjén. In: Magyar Narancs, 2000. jún. 22.

A kiengesztelődés embere. In: Élet és Tudomány, LV. évfolyam 26. szám, 2000. jún. 30.

SERES Attila
IX. Pius és XXIII. János. A két boldoggá avatott pápa különös ellentétpárja. In: Népszabadság, 2000. július 7.

Ki Jézus? Zsidó–keresztény vitasorozat a CNN-en. In: HETEK, 2000. júl. 15.

Kérdések IX. Piusról. In: Magyar Nemzet, 2000. aug. 8.

Ünnepelt a Hit gyülekezete. In: Napló, 2000. aug. 14.

Boldoggá avatás vitákkal. In: Népszabadság, 2000. szept. 4.

The Jerusalem Post. In: Magyar Nemzet, 2000. szept. 5.

A vatikán válasza. In: Magyar Nemzet, 2000. szept. 5.

Lengyelek a zsidóságról. In: Népszava, 2000. szeptember 7.

12. INTERNET

Berittották a Hitler-honlapot In: Magyar Hírlap, 2000. aug. 10.

13. ÜNNEP, VALLÁS

Az etióp Hének könyve. Az apokaliptikus irodalom. In: Teológia, 2000.1–2. szám.

A tóraadás ünnepe. In: Dunántúli Napló, 2000. jún. 8.

Savuot ünnepe elé. In: Fejér Megyei Hírlap, 2000. jún. 10.

Az ember útvalasztása. Beszélgetés Schönbberger András pécsi főrabival. In: Zalai Hírlap, 2000. jún. 24.

Az egyházak is ünnepeltek. In: Magyar Nemzet, 2000. aug. 21.

Jelentés a vallásszabadságról. In: Népszabadság, 2000. szeptember 7.

14. SZEMÉLYEK, NEKROLÓG, INTERJÚ

HOVANYEC László
A Múlt és Jövő jubileuma. Interjú Kőbányai Jánossal. In: Népszabadság, 1999. dec. 23.

DÉSI János
Wallenberg pesti segítői. In: Népszava, 2000. ápr. 8.

MIKLÓS Gábor
A valóság alakítja az országképet. Interjú Charles Gati, amerikai politológussal. In: Népszabadság, 2000. máj. 20.

POGONYI Lajos
A változások nem irányítjuk. Raj Tamás, a Makkabi Kiadó vezetője. In: Népszabadság, 2000. máj. 20.

BENEDEK István Gábor
K. G. Gy. angali üdvözlője. In: Népszabadság, 2000. jún. 2.

Nyugodt hangfekvés. Alvin Rosenfeld a XX. Század Intézetben. In: Népszabadság, 2000. jún. 3.

A tanúvallomások értéke. Annette Wiewior-ka a XX. századi néptörténelem feldolgozása. In: Népszabadság, 2000. jún. 5.

Budapest vendége: Miriam Akavia. In: Népszabadság, 2000. jún. 20.

HOVANYEC László
Ignác al-Madzsari – Goldziher Ignác születésének 150. évfordulójára. In: Népszabadság, 2000. jún. 22.

A parfümkirálynő: Judith Müller. In: Vasárnapi Blikk, 2000. jún. 25.

KISS Csongor
Krónika, Goldziher Ignácról. In: Élet és Tudomány, 2000. jún. 30.

A fantázia és a tudás. André Kosztolány. In: Népszabadság, 2000. júl. 1.

Edith Stein filozófus – Terezia Benedicta nővér. In: Új Ember, 2000. júl. 2.

A futár halála. Elhunyt Jan Karskit. In: Népszabadság, 2000. júl. 22.

HOVANYEC László
Emblematikus alakja volt korának. Ránki György hetvenedik születési évfordulójára. In: Népszabadság, 2000. aug. 3.

Til BEHREND–Karl-Heinz SteinKÜHLER
„Wir Juden Wollen Hier Leben” Interjú Paul Spiegellel. In: Focus, 2000. aug. 7.

HOVANYEC László
Gondviselészterű véletlenek. Vermes Géza beszél életéről. In: Népszabadság, 2000. aug. 12.

„Az elsődleges kérdés az életben maradásuk”. Válaszol Mose Kacáv izraeli államfő. In: HVG, 2000. aug. 26.

BREUER Péter
Vita Jeruzsálem jövőjéről. Izrael fővárosának polgármestere oszthatatlanságot ígér. In: Magyar Nemzet, 2000. aug. 31.

Israel's First Lady in Hungary. In: The Budapest Sun, 2000. szept. 7.

15. ZENE, SZÍNHÁZ, FILM, KIÁLLÍTÁS, ELŐADÁS

B. NAGY Anikó
Képek üzenete. Vendégkönyv. In: Beszélő, 2000/5.

BIHARI László
Cyber-báró Szegeden. In: Népszabadság, 2000. máj. 25.

Bécs és Budapest képei. In: Magyar Nemzet, 2000. máj. 30.

Magyar film a holokausztról – Szász János Spielberg felkérésére forgat. In: Magyar Hírlap, 2000. jún. 2.

Ficsúr Budapesten. Rónai András Magyarországon. In: Mai Nap, 2000. jún. 2.

A francia filmművészet és a Shoah. In: Népszabadság, 2000. jún. 5.

Kirándulások muzsikával. Zempléni napok – új helyszínekkel. In: Magyar Nemzet, 2000. jún. 8.

HANGA Piroška
Szépség rabja lettem. In: Magyar Nemzet, 2000. jún. 9.

Magyarok a zsidó zenei fesztiválon. Magyar Nemzet, 2000. jún. 13.

Holokauszt Polanski-módrá. In: Vasárnap Reggel, 2000. jún. 13.

KOLTAI Tamás
Zsidónak lenni üzlet. Spiró György: Szappanopera c. drámájáról. In: Élet és Irodalom, 2000. jún. 16.

Fotók a bécsi zsidóság mai életéről. In: Zalai Hírlap, 2000. jún. 19.

KÖVES Judit
Amerikai és japán Schindler. Történelmi emlékkiállítás. In: Népszava, 2000. jún. 20.

Zsidó múzeum nyílik Balassagyarmaton. In: Komárom-Esztergom Megyei Hírlap, 2000. jún. 27.

RADOS Virág
Bódi Katalin a Bálint Házban. In: Népszabadság, 2000. júl. 1.

Kortárs zsidó kultúra Krakkóban. In: Magyar Nemzet, 2000. júl. 3.

Mediterrán hangulat Makón. In: Délvilág, 2000. júl. 4.

Magyarország a fókuszban. Kósa György-ösbemutató Londonban. In: Népszava, 2000. júl. 12.

Ósi zenetörténelmi tájon. A Kleitanim együttes vendégszerelése Veszprémben. In: Napló, 2000. júl. 12.

Rubint Avrahám Péter tárlata. In: Magyar Hírlap, 2000. júl. 18.

Anna Frank teljes története. In: Magyar Hírlap, 2000. júl. 19.

Nekem szülőházam. Kádár-Scheiber-Schönberger. In: Magyar Hírlap, 2000. aug. 17.

Izraeli gyereknapi. In: Népszabadság, 2000. aug. 24.

Izraeli filmlapok. In: Népszabadság, 2000. aug. 24.

Párhuzamos folklórzene. Zsidó- és cigányzene a Dóm téren. In: Délmagyarország, 2000. aug. 24.

Zsidó Nyári Fesztivál. In: Pesti Műsor Magazin, 2000. aug. 24–30.

Izraeli napok. In: Veszprémi 7 nap, 2000. aug. 25.

A kaunasi gettó túlélői – kiállítás. In: Népszava, 2000. aug. 25.

Koncert a zsinagógáért. In: Hajdú-Bihari Napló, 2000. aug. 28.

Magyar Schindler vagy Quisling? In: Népszabadság, 2000. aug. 29.

ALBERT Mária
Három Tenor – három kántor. In: Magyar Hírlap, 2000. aug. 29.

Sába királynője a zsinagógában. In: Metro, 2000. aug. 29.

Zsidó Nyári Fesztivál idén Kanizsán is. In: Zalai Hírlap, 2000. aug. 29.

A múlt dimenzióiról – kiállítás. In: Erzsébetváros, 2000. aug. 30.

Zsidó est. In: Erzsébetváros, 2000. aug. 30.

Az élet ünnepi színterei. Magyar zsidó festők kiállítása a Budapest Galériában. In: Magyar Nemzet, 2000. aug. 31.

FRIDECZKY Frigyes
Zsidó kultúra és zenetörténet. In: Új élet, 2000. szept. 1.

Jewish Festival`s third time is a charm. In: The Budapest Sun, 2000. aug. 31–szept. 6.

Dreidel dazing days. In: Budapest Sun, 2000. aug. 31–szept. 6.

Színház ajánló: Hegedűs a háztetőn. In: Pesti est, 2000. aug. 31–szept. 6.

Junior ajánló: Shalom-halom – Zsidó Nyári Fesztivál. In: Pesti est, 2000. aug. 31–szept. 6.

SÁNDOR Tibor
A látható és a láthatatlan. Új dokumentumfilmek a történelem ismertnek vélt ismeretlen korszakáról. In: Filmvilág, 2000. szeptember.

BIKÁCSI Gergely
Senki nem tud semmit. Lehet-e a holocaust tragédiáját játékfilmen bemutatni? In: Filmvilág, 2000. szeptember.

MIHANCSIK Zsófia
Visszaköpi imák. Beszélgetés a holocaust-filmekről. In: Filmvilág, 2000. szeptember.

Zsidó kulturális és zenei örökség Budapesten. In: Napi Gazdaság, 2000. szept. 1.

Klezmerzene. In: Népszabadság, 2000. szept. 1.

RADOS Virág
Zsidó fesztivál. In: Népszabadság, 2000. szept. 1.

Este a CET Klubban. In: Népszava, 2000. szept. 1.

Egy brémai magyar muzsik. In: Népszava, 2000. szept. 1.

Fő feladatunk utat találni a nézőhöz. Beszélgetés Katriel Schoryval, az Izraeli Filmalap igazgatójával. In: Népszava, 2000. szept. 1.

Bál lesz holnap a Révay utcában. In: Népszava, 2000. szept. 2.

Izsák száraz fája. Az Odessa Klezmer Band albuma. In: Magyar Nemzet, 2000. szept. 2.

FARKAS Csaba
Csanádpalota áldoz a kultúrára. In: Délvilág, 2000. szept. 2.

HOLLÓSI Zsolt
„Próza szerepet is vállalok”. Gregor József koncertje a zsinagógában. In: Délmagyarország, 2000. szeptember 2.

Magyar kultúra Lord Montagunál. In: RTV részletes. 2000. szept. 4.

Tevje a zsinagógában. In: Délmagyarország, 2000. szept. 5.

Zsoltárok dicsérete. In: Népszava, 2000. szept. 11.

16. A NAPFÉNY ÍZE

A huszadik század betegsége. Beszélgetés Szabó Istvánnal és Ralph Fiennesszal. In: Napló, 2000. jan. 20.

Családragény. In: Népszabadság, 2000. jan. 28.

Pesti napló. In: Élet és Irodalom, 2000. márc. 3.

PELLE János
Sors, név, vallás. In: Magyar Nemzet, 2000. márc. 4.

UNGVÁRI Tamás
Választott sors? In: Élet és Irodalom, 2000. márc. 10.

Történelemlecke a moziban. In: Népszabadság, 2000. ápr. 7.

SÁRKÖZI Máttyás
Fanyalogva ízelegetett napfény. In: Magyar Hírlap, 2000. máj. 27.

Történelmi-családi napló. Érdeklődés kísérő Amerikában A napfény ízét. In: Népszabadság, 2000. jún. 15.

Szabó István Életmű-díjat kap. In: Népszabadság, 2000. júl. 12.

BŐHM Ágnes
A napfény ízének sikere Jeruzsálemben. In: Népszabadság, 2000. júl. 18.

Az öntudat íze. In: HVG, 2000. júl. 29.

OSZTOVITS Ágnes
Múlt és Jövő. In: Magyar Nemzet, 2000. júl. 31.

17. KÖNYV, SZÉPIRODALOM

BIHARI László
A kellemetlen túlélő. Tadeusz Borowski kötete a Múlt és Jövő Kiadónál. In: Magyar Hírlap, 2000. jan. 21.

BODOR Béla
Egyre fakuló felvételek. Ács Irén–Levendél Júlia: Öríz meg... c. kötetéről. In: Élet és Irodalom, 2000. ápr. 7.

VÖRÖS István
Gorgófoszterűen hipnotizáló mozdulatlanság. Efraim Israel: Holtak gondolata c. kötetéről.

Esszék, memoárok, publicisztikák. A Múlt és Jövő Kiadó terveiről. In: Magyar Nemzet, 2000. máj. 18.

HOVANYEC László
Magyarrá lenni. Kőbányai János (szerk.): A zsidók útja. In: Népszabadság, 2000. máj. 27.

Ketten egy új könyvről. Miskolczy Ambrus: „A führer olvas” c. kötetéről.

SZŐNYEI Tamás
Náluk, Auschwitzban. Tadeusz Borowski: Kővilág c. kötetéről

SÜKÖSD Mihály
A „zsidókérdés” Magyarországon. In: Mozgó Világ, 2000/6.

FRIDE CZKY Frigyes
Ahasvérus és Shylock. In: Valóság, 2000/6.

A lengyelek emlékeznek. Lengyel menekültek emlékiratai. In: Magyar Napló, 2000. jún.

Tájkép csata közben. Tatár György könyve. In: Hetek, 2000. jún. 3.

Anna Frank teljes naplója. In: Dunántúli Napló, 2000. jún. 7.

RÉVÉSZ Sándor
Az enciklopédikus önérték. Újvári Péter (szerk.): Magyar Zsidó Lexicon. In: Népszabadság, 2000. jún. 24.

MISKOLCZY Ambrus
A magyar-zsidó identitás forrásvidékén. A zsidó reformkor c. kötetéről. Összeállította Kőbányai János. In: Élet és Irodalom, 2000. jún. 30.

Hannah Arendt hébertül. In: Magyar Nancs, 2000. júl. 13.

SERES László
Közigazgatási népirtás. Komoróczy Géza Holocaust című könyve. In: Élet és Irodalom, 2000. júl. 14.

SZÁSZ László
A tisztázó párbeszéd kezdete. A zsidóság útja c. esszékötetéről. In: Magyar Nemzet, 2000. júl. 15.

Az elveszett nemzedék hírnöke. Pap Károly-monográfia karácsonyra. In: Magyar Nemzet, 2000. júl. 18.

BÁNYAI János
Helikon kötetek: Zsidó hagyományok lexikona. In: Kereső, 2000. júl. 29.

Zsidó Nyári Fesztivál: új kötetek a könyvvásáron. In: Komárom-Esztergom Megyei Hírlap, 2000. aug. 8.

HOVANYEC László
Nem akart könyv. Komoróczy Géza: Holocaust. In: Népszabadság, 2000. aug. 11.

SCHEIN Gábor
EX LIBRIS: Komoróczy Géza: Holocaust; Magyar megfontolások a Soáról – Konferencia, Pannonhalma 1988. november; Edmond Jabès: A kérdések könyve. In: Élet és Irodalom, 2000. aug. 11.

GYÉMÁNT Mariann
Smúz kávéház. Ungár Richárd Rendszerváltás az állatkertben című könyvéről. In: 168 óra, 2000. aug. 17.

Zarándokok krónikája. In: Kisalföld, 2000. aug. 23.

Könyvbemutató. Novák Attila: Átmenetben – A cionizmus négy éve Magyarországon 1945–1948. Múlt és Jövő. In: Népszava, 2000. aug. 24.

A zsidóság útja (Esszék, 1848–1948). In: Élet és Irodalom, 2000. aug. 25.

Magyar zsidó könyvnapok. In: Magyar Nemzet, 2000. aug. 25.

Órákon múlt az élet. Vértes Miklós kötet. In: Magyar Hírlap, 2000. aug. 25.

Író-olvasó találkozó. A zsidó könyvhét „slágerrei” Vásárhelyen. In: Délvilág, 2000. aug. 25.

Egy évszázad tanúja. In: Vasárnapi Hírek, 2000. aug. 27.

Könyv a Vészorszakról. In: Mai Nap, 2000. aug. 27.

Az országteremtés hősei. A kettős kötődésről és A háború gyermekeiről – Vásárhelyen. In: Délvilág, 2000. aug. 28.

Tíz új könyv a zsinagóga előtt. In: Népszava, 2000. aug. 29.

Ismerjük őket? In: Népszava, 2000. aug. 30.

Egy évszázad tanúja. In: Magyar Nemzet, 2000. aug. 30.

OCISOVAI Gábor
Hitler Bécsben. In: 168 óra, 2000. aug. 31.

EMBER Mária
El a faluból. In: Beszélő, 2000. július–augusztus.

GYŐRI György
„Elegem van a másságból”. Kőbányai János Zsidó szellem ma című kötetéről.

Robin MARSHALL
The Boys of Birkenau. In: The Budapest Sun, 2000. aug. 31–szept. 6.

PALUGYAI István
Két ima egy istenhez. In: Népszabadság, 2000. szept. 1.

Zsidó rítusok és jelképek egy kötetben. In: Komárom-Esztergom Megyei Hírlap, 2000. szept. 5.

Kell-e kötődni? Mezei András rendhagyó kötet. In: Magyar Nemzet, 2000. szept. 9.

18. MEGJELENT KÖNYVEK

Tadeusz Borowski: Kővilág, Múlt és Jövő, 1999; fordította Fejér Irén, Körner Gábor és Spiró György; 415 old.; 1800 Ft

Dán Orfy: Egy évszázad tanúja, Aranymetzés, 2000.

Simon Philip de Vries: Zsidó rítusok és jelképek. Talentum, 2000, 360 old., 2500 Ft

Kőbányai János (szerk.): A zsidóság útja. (Esszék, 1848–1948.) Múlt és Jövő, 2000. 463 old. 2400 Ft

Ungvári Tamás: Ahasvérus és Shylock. A „zsidókérdés” Magyarországon. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1999, 407 old.

Adolf Eichmann: Tárgyalástól ítéletig. Feljegyzések a börtönből. Trifer Kiadó, 2000, 343 old. 1990 Ft

Tatár György: Tájkép csata közben. Osiris, 2000.

Komoróczy Géza: Holocaust. A pernye beleég a bőrünkbe. Osiris, 2000. 182 old. 1500 Ft

Adam leBor: Alvó számlák. Bastei 2000 kiadó, 2000.

Slomó Saron: A háború gyermekei. Belvárosi Kiadó, 2000.

Mezei András: Kettős kötődés. Belvárosi Kiadó, 2000.

Jacob Ancona: A fény városa. Csokonai Kiadó, 2000.

Bitó László: Izsák áldozata. Argumentum Kiadó, 2000.

Szarka Lajos: A hévízi zsidóság története. Hévízi Polgármesteri Hivatal, 2000.

Ungár Richárd: Rendszerváltás az állatkertben. Makkabi Kiadó, 2000.

Magyar megfontolások a Soáról. Az azonos című konferencia anyaga. Trifer, 2000. 343 old. 1990 Ft

Edmond Jabès: A kérdések könyve. (Szerk.): Hamp Gábor, Horányi Özséb, Rábai László. Balassi-Magyar Pax Romana Fórum-Pannonhalmi Főapátság, 1999. 346 old, 1600 Ft

19. IZRAEL

Izrael a Szentévbén. In: Turizmus Plusz, 2000/2.

BŐHM Ágnes
Magyar napok Tel-Avivban. In: Népszabadság, 2000. máj. 22.

Tel-Aviv: divat a kulturális sokszínűség városában. In: Burda Divatinfo, 2000/6.

FÜLÖP CSILLA
Izrael a Szentévbén. In: Heti Turizmus, 2000. jún. 29.

A Templom-hegy mélyében. In: Hetek, 2000. aug. 12.

A Wagner-bojkott véget ér? A Trisztán Izraelben. In: Komárom-Esztergom Megyei Hírlap, 2000. aug. 15.

Izrael Szilícium-völgyé válik. A zsidó állam élen jár az internet kihasználásában. In: Világgazdaság, 2000. aug. 18.

Yehuda LAHAV
Izrael: Diadalút a börtönbe. In: Népszabadság, 2000. szept. 4.

Vége Arie Deri korszakának. In: Magyar Hírlap, 2000. szept. 4.

The New York Times. In: Magyar Nemzet, 2000. szept. 11.

20. EGYÜTTMŰKÖDÉS

Izraelből is hazagondolt. In: Békés Megyei Hírlap, 2000. máj. 29.

Turisztikai képviselő Tel-Avivban is. In: Világgazdaság, 2000. máj. 31.

Jubileum a Szentföldön. In: Siófoki Hírek, 2000. június.

Tangazdasági izraeli tőkéből. In: Heves Megyei Hírlap, 2000. jún. 2.

Izraeli irodanyitás. In: Magyar Nemzet, 2000. jún. 2.

Üzleti kapcsolatokat szervez a baráti kör. In: Váci Napló, 2000. jún. 13.

Erős kapcsolatok: Mi szeretnénk. Gazdasági programmal zárult az izraeli napok rendezvénye. In: Nógrád Megyei Hírlap, 2000. jún. 17.

Az izraeli vendégek az ipari parkról. In: Délvilág, 2000. júl. 4.

Hálások a szeretetért. A szentesiek izraeli barátaai. In: Délvilág, 2000. júl. 18.

Mádl meghívta Kacavot. In: Magyar Hírlap, 2000. aug. 9.

Duncan WELCH
Challenge ahead for diplomat in Israel. In: Budapest Sun, 2000. aug. 10–16.

BREUER Péter
Közös bélyeg Izraellel. In: Népszabadság, 2000. aug. 31.

Együttműködés Izraellel. In: Magyar Nemzet, 2000. szept. 11.

21. EICHMANN-NAPLÓ

Eichmann titkos naplója. „Nem voltam antiszemita”. In: Blikk, 2000. máj. 30.

Eichmann titkos naplója. In: Blikk, 2000. máj. 31.

Eichmann titkos naplója. Csodáltam az akkori magyar közigazgatást. In: Blikk, 2000. jún. 1.

Hátborzongató feljegyzések. In: Népszabadság, 2000. jún. 1.

Eichmann titkos naplója. Favágóként bujkált a háború után. In: Blikk, 2000. jún. 2.

Eichmann titkos naplója. Nem tartotta bünyösnek magát. In: Blikk, 2000. jún. 3.

SIPOS Péter
Eichmann és a holokauszt. In: História, 2000. XXII. évfolyam 5–6. szám.

Eichmann emlékiratai. In: Magyar Nemzet, 2000. jún. 10.

Tárgyalástól ítéletig. In: Hölgyvilág, 2000. jún. 10.

A zsidóügyi szakértő visszaemlékezései. Megjelent Eichmann börtönbeli emlékirata. In: Heves Megyei Hírlap, 2000. jún. 19.

Feljegyzések a börtönből. In: Vas Népe, 2000. júl. 10.

KOVÁCS Dénes
A tömeggyilkos bürokrata. In: Figyelő, 2000. aug. 3.

SCHEIN Gábor
EX LIBRIS: Adolf Eichmann: Tárgyalástól ítéletig. In: Élet és Irodalom, 2000. aug. 11.

22. TUDOMÁNY, KONGRESSZUS, KONFERENCIA

Hitközség fóruma. In: Hajdú-Bihari Napló, 2000. jún. 7.

Segélyalapítvány kongresszusa Budapesten. In: Világgazdaság, 2000. jún. 9.

Konferencia a magyar zsidóságról. In: Délmagyarország, 2000. jún. 16.

Izraelben jártunk. Izraeli–Magyar matematikai kaverseny. In: Élet és Tudomány, 2000. jún. 16.

A közös tisztázás jegyében. Tudományos tanácskozás a vészévszázadról. In: Délmagyarország, 2000. jún. 17.

Tetszőlegesen darabolható elektronok. Izraeli kutatók eredményei. In: Vasárnapi Hírek, 2000. jún. 18.

Hatvan év után megint működik. A Keren Hayesod Segélyalapítvány budapesti kongresszusa. In: Fejér-Megyei Hírlap, 2000. jún. 19.

Ellenszenv a bevándorlókkal szemben. A magyarországi etnikai diszkriminációról és idegenyűlétről rendeztek Budapesten nemzetközi konferenciát. In: Népszava, 2000. jún. 21.

Goldziher-konferencia. In: Magyar Hírlap, 2000. jún. 22. In: Magyar Hírlap, 2000. jún. 22.

Kelet mélységeinek kutatója. Goldziher-emlékülés a tudós születésének 150. évfordulóján. In: Fejér Megyei Hírlap, 2000. jún. 23.

Tanácskozás a gyűlöletbeszédéről. In: Magyar Hírlap, 2000. jún. 26.

APOR Éva
Kaufmann-konferencia az Akadémián. In: Magyar Tudomány, 2000. 8. szám.

Nemzetközi zsidó egyetem. In: Magyar Nemzet, 2000. aug. 8.

Találkoznak a túlélők. In: Blikk, 2000. aug. 24.

S U M M A R Y

No issue of *Múlt és Jövő* has ever been delayed so long as the present one. Being among friends we may as well admit that M&J, and its publishing house, almost did not make it into the new millennium for financial reasons. Regrettably, in the new century we will publish M&J in reduced numbers, and for an increased price until our readership shows more interest and support for our efforts.

Like all Jewish cultural-intellectual publications throughout the world, we too have placed lead articles analyzing the current Israeli situation to the head of the already completed issue of M&J. All of us are deeply concerned with the renewed wave of hatred that has flared up recently – instead of reaching the anticipated end of more than half a century of bloody confrontations that have claimed so many victims. The notes of M&J's Editor-in-Chief, János Kőbányai, currently on sabbatical in Jerusalem, record these days of tension and hopelessness; anxiety for the fate of Israel is also shared by the brilliant French Jewish philosopher, Shmuel Trigano whose pithy discourse analyzes the relationship of Jews and globalization.

Following the thematic plans for this issue of M&J, the first group of writing has to do with the fact that the new millennium is also the 2000th anniversary of the birth of Christianity an opportunity to review the relationship between Jewry and the Christian Churches – from the perspective of the Holocaust. Rita Nagy Varga and Randolph Braham examine the role played by Hungarian Christian Churches in the Holocaust; Samson Madiewski does the same for the Churches of Germany. Along the same lines, Julia Vajda's essay considers the necessity of dialogue between Jews and non-Jewish societies.

The second thematic group is devoted to correspondence. History, as it emerges from letters, is particularly timely nowadays when digital culture does away with such exchanges of thought, or rather with this special form of recording spiritual and intellectual activities for posterity. This group, compiled by Péter Bálint, with the analysis of letters, short stories, and essays, reveals a segment from the documents of the Jewish spirit via the medium of correspondence.

This issue is also the Hungarian debut of Edkar Keret, one of the most successful members of contemporary young authors in Israel who will be no stranger to those who have been raised on the grotesques of István Örkény.

With the screenplay about the life of Hanna Szenes, which is from the posthumous papers of G. György Kardos and which is sure to become a real literary pearl we pay “homage” to our beloved master and fellow writer who has recently left us. Imre Goldstein and János Lackfi's poems also conjure up something of the mood and atmosphere of the millennium's end.